

Foto's uit het Zuiden vragen om aandacht voor beeldvorming

Gebruik geen vernederende beelden

Dat klinkt logisch, maar al te vaak kijken we naar andere culturen in termen van achterstand. Onze eigen cultuur is de maatstaaf, en de andere cultuur staat nog niet zo ver, bijvoorbeeld ze hebben nog geen elektriciteit, ze wonen nog in hutten... Beelden van dansen in strooien rokjes is dan misschien niet de beste oplossing.

Focus op het concrete en hoed je voor veralgemeningen

Met één foto kan je nooit een overzicht geven van een project, een werking, een land, ... Focus dan ook beter op één concrete zaak, één moment, één gezichtsuitdrukking; die aanspreekt en zal bijblijven.

Behandel problemen in hun context

Misschien lukt het om niet zozeer het probleem maar (een deel van) de oplossing in beeld te brengen?

Belicht een onverwacht aspect van het leven in het Zuiden

Zo vermijd je dat uitsluitend de negatieve dingen blijven hangen. En ga je ook niet de exotische toer op. Mensen leven er niet alleen op het platteland, maar evengoed in de steden. Naast arme mensen is er ook een middenklasse en een rijke top. Probeer wat je in beeld wil brengen te vatten in één beeld. Fotograferen is keuzes maken.

Gebruik geen zwart wit vergelijkingen, ga op zoek naar herkenningspunten

Het tegenover elkaar plaatsen van 'ontwikkelde landen' en 'ontwikkelingslanden' vormt stereotypen, zowel over landen in het Zuiden als over landen in het Noorden. De werkelijkheid is niet zo eenduidig. Wij wonen niet allemaal in rianten wijken en in het Zuiden leven niet alle mensen op vuilnisbelten. Armoede is bij ons misschien een minder zichtbaar, maar daarom niet minder reëel probleem.

Gebruik actuele foto's

Dikwijls worden culturen voorgesteld zoals ze vroeger waren. Of stukjes folklore worden veralgemeend naar het dagelijkse leven van vandaag. Indianen lopen al lang niet meer rond met veren op hun hoofd, en Afrikanen dragen evenmin nog een strooien rokje. Als men in Afrika vertelt over Vlaanderen, heeft men het ook niet over boeren die met paard en kar naar hun akker trekken of over de eerste stoomtreinen.

Pas op met de 'blanke redder in nood'

Westerlingen worden nog steeds opgevoerd als de redders die al de problemen komen oplossen in het Zuiden. Hierbij gaat men voorbij aan twee zaken. Veel structurele problemen zijn mede veroorzaakt door het Noorden: door de kolonisatie vroeger, door oorlogen die gevoerd werden om in het bezit te blijven van grondstoffen, door onrechtvaardige handelsregulaties en door de negatieve kanten van globalisering nu. Duurzame oplossingen worden vaak door de eigen bevolking uitgewerkt en toegepast.

Degelijk ontwikkelingswerk in het Zuiden vertrekt vanuit de gedachte dat mensen in het Zuiden zelf het beste weten wat er moet gebeuren en dat onze rol er vooral in bestaat hun plannen te ondersteunen. Probeer dit te weerspiegelen in de foto.

Vertrek vanuit gelijkenissen

We delen veel gemeenschappelijks met andere groepen en culturen, dat is wat ons als mensen verbindt. Vanuit die gelijkenissen vertrekken we wanneer we andere mensen willen benaderen. Hier vinden we een herkenbare aansluiting met onze eigen leefwereld. Wanneer we deze gemeenschappelijke basis duidelijk zien, kunnen we de verschillen ontdekken. Die verschillen geven kleur aan de andere cultuur.

Wat denkt de ander

Als je je foto toont aan de mensen die erop staan of bij het onderwerp betrokken zijn. Denk je dan dat zij zich zullen herkennen in het beeld, dat ze blij of zelfs trots zullen zijn op wat getoond? Of zou je je schamen om de foto te tonen? Als het eerste het geval is, ben je goed bezig. Denk je eerder het tweede, zoek dan maar een nieuwe foto.